

KUNNSKAPSDEPARTEMENTET

Postboks 8119 DEP
0032 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

2022/16429-HELHØ

18.01.2023

Høringsuttalelse fra Universitetet i Bergen om endringer i skikkethetsforskriften

Universitetet i Bergen viser til høringsbrev av 28. oktober 2022, om forslag til endringer skikkethetsforskriften. Vi takker for muligheten til å komme med innspill.

UiB ønsker innledningsvis å oppfordre departementet til å følge opp en forskriftsendring med et revidert og grundig rundskriv. Det bør her rettes spesiell oppmerksomhet på hva som kreves av institusjonene når det gjelder utvidet veiledning og oppfølging, og da særskilt hva som ligger i unntaket fra slik oppfølging i § 9, andre ledd. Videre bør det gå klart frem når – og på hvilken måte – institusjonene skal gi oppfølging til studenter som har behov for nødvendig helsehjelp. Dette er et tilbakevendende tema i sektoren, og vi anser at det foreligger en ikke ubetydelig usikkerhet knyttet til hva som kreves av oss her – spesielt i forbindelse med saker som blir vurdert til å kreve behandling i skikkethetsnemnd.

Forslag om nye utdanninger i skikkethetsforskriften § 1

UiB støtter forslaget om å innføre skikkethetsvurdering av bachelorutdanning innen ernæring. Vi viser til at hensynet til sårbare grupper som studentene kommer i kontakt med under studiet, og at praksisstudier i vår bachelor-del, tilsier at det er nødvendig med skikkethetsvurdering i studiet. UiB støtter også ny § 1, første ledd, 4. punkt om å ta inn barnevernsfaglige masterutdanninger. Dette vil da fange opp våre to masterprogram i barnevern og barnevernsarbeid.

Det bør imidlertid gjøres en redaksjonell gjennomgang av hvordan punkter med flere utdanninger fremstilles. I forslaget er det per nå fem ulike skrivemåter (parentes, komma med og uten tilleggsordet «inklusiv», «og» samt skråstrek). Dette kan lede til unødig tolkningsusikkerhet.

Etter- og videreutdanninger

UiB støtter forslaget om å innføre skikkethetsvurdering av videreutdanninger som fører til en spesialisering. Vi ønsker imidlertid å gjøre departementet oppmerksomme på at

manuellterapeut fra 2023 krever egen autorisasjon i henhold til helsepersonelloven § 48, og at vi derfor ber departementet om å vurdere om manuellterapeut bør inkluderes som et eget punkt på listen i § 1, første ledd.

Vi ønsker også å gjøre departementet oppmerksomme på at en rekke spesialistkurs knyttet til for eksempel psykologi og medisin i dag gjennomføres i regi av instanser som ikke er underlagt UH-loven (foreninger og helseforetak).

Som nevnt under punktet over, (grunnutdanninger som bør inn i forskriften), kan det bemerkes at barnevernsloven setter krav til kompetanse på masternivå for svært mange som jobber innen barnevernsfeltet innen 2031. Det betyr at en rekke ansatte i barnevernet må ta etter- og videreutdanning i form av mastergrad eller andre kurs de kommende årene. Det er da naturlig at de som tar videreutdanning omfattes av de samme bestemmelser som de som tar grunnutdanning. På denne bakgrunn støtter UiB at videreutdanning blir en del av skikkethetsforskriften.

Kriterier for skikkethetsvurderingen

Per i dag finnes er det tre ulike fagområder som har vurderingskriterier i forhold til skikkethetsvurdering. Det er helse og sosialfag, pedagogiske fag og teologiske fag. For alle tre områder er det til dels overlappende vurderingskriterier. Det er UiBs oppfatning at det burde være mulig å samle alle vurderingskriteriene under en og samme paragraf. Vi støtter følgelig denne delen av forslaget.

Dokumentasjonskrav – studentens medvirkning

Ny § 4 i forskriften er foreslått med følgende ordlyd:

*«§ 4 Følger av at dokumentasjon ikke blir lagt frem
Hvis studenten etter oppfordring ikke legger frem relevant dokumentasjon i en sak som gjelder om studenten er skikket for et yrke, kan det få betydning for utfallet av saken.»*

UiB mener at en tydeliggjøring av studentens rolle i å bidra til å klargjøre saken vil fremme formålet med skikkethetsordningen. Manglende eller utilstrekkelig dokumentasjon av fakta i skikkethetsaker kan gjøre det vanskelig å komme frem til en riktig avgjørelse og kompliserer saksbehandlingen. For å kunne gi god veiledning til studentene er det av betydning at vi har mulighet til å skaffe oss en god oversikt over studentens situasjon.

UiB støtter derfor forslaget om å innføre en medvirkningsplikt for studentene, men ber departementet vurdere om ordlyden i den foreslåtte bestemmelsen bør endres i retning av en formulering som er mer retningsgivende for de vurderinger som gjøres i denne sakstypen. Vi foreslår derfor ny ordlyd som følger (understreket):

*«§ 4 Følger av at dokumentasjon ikke blir lagt frem
Hvis studenten etter oppfordring ikke legger frem relevant dokumentasjon i en sak som gjelder om studenten er skikket for et yrke, skal saken avgjøres på grunnlag av den dokumentasjon som er tilgjengelig.»*

Institusjonsansvarlig for skikkethetsvurdering

UiB støtter forslaget om å endre benevnelsen på den som er ansvarlig for skikkethetsvurderingen ved utdanningsinstitusjonen fra «institusjonsansvarlig» til «skikkethetsansvarlig».

Behandling hos institusjonsansvarlig

UiB støtter forslaget om ny § 9 (nå § 10), og stiller seg bak de vurderinger som departementet her har gjort. Vi understøtter særskilt nødvendigheten av å presisere konsekvensene av at en student ikke kan eller ikke ønsker å gjennomføre utvidet oppfølging og veiledning. Som nevnt innledningsvis bør dette omtales grundig i et nytt rundskriv.

Deling av opplysninger mellom utdanningsinstitusjoner

UiB støtter forslaget om å fastsette en forskriftshjemmel for deling av opplysninger med andre utdanningsinstitusjoner/institusjonsansvarlige.

Tilsvarende utdanninger

Departementet skriver i høringsnotatet at det kan være hensyn som taler for å utrede nærmere om den enkelte institusjon i større grad enn i dag bør kunne gjøre vurderinger av om en uskikkethetsvurdering i én utdanning bør kunne få konsekvenser for muligheten til å søke opptak til andre utdanninger som stiller tilsvarende faglige og personlige krav i praksisutdanning og yrkesutøvelse.

UiB er svært positive til at departementet setter søkelyset på denne problemstillingen. Vi vil som eksempel trekke frem skillet mellom barnehage- og førskolelærerutdanning på den ene siden og grunnskolelærerutdanning og PPU på den andre siden. Barn i barnehagealder kan i mange tilfeller ses på som mer sårbare enn barn i grunnskole og videregående skole. Videre kan det vurderes om også logopedi-utdanning og utdanninger i spesialpedagogikk bør inngå i et eventuelt utestengelsesvedtak, siden studenter og yrkesutøvere i disse utdanningene møter de samme sårbare gruppene som lektorutdanningen. Videre stiller vi spørsmål ved at uskikkethet/utestengelse i én helsepersonellutdanning ikke har noen betydning for opptak til andre helsepersonell-utdanninger, og følgelig om den gjeldende tolkningen av «tilsvarende utdanninger» (ref. rundskrivet) er for streng.

Et alternativ kan være å styrke muligheten og plikten til informasjonsutveksling på området, og da slik at opplysninger i RUST skal benyttes av institusjoner som tilbyr utdanning underlagt skikkethetsvurdering – også i utdanningsløp som ikke nødvendigvis er tilsvarende. Dette vil kunne innebære en plikt for skikkethetsansvarlig til å følge opp studenter som er utstengt fra en bestemt utdanning dersom de under utestengelsesperioden velger å søke seg inn på en annen utdanning som er underlagt skikkethetsvurdering.

Totrinnsbehandling i skikkethetssaker

Departementet skriver at det er flere alternative løsninger til dagens ordning, og skisserer tre alternativ, hvorav ett er å beholde dagens ordning.

UiB ønsker å beholde dagens ordning, og under alle omstendigheter muligheten til å fortsatt benytte to-trinns saksbehandling på institusjonsnivå. Våre to nemnder fyller ulike - men like viktige - roller i behandlingen av saker om eventuell uskikkethet og utestengelse.

Skikkethetsnemnda innehar svært viktig og fagnær kompetanse, mens vår nemnd for studentsaker har lang erfaring med å behandle saker om utestengelse.

Vennlig hilsen

Margareth Hagen
rektor

Robert Rastad
universitetsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen håndskrevne signaturer.